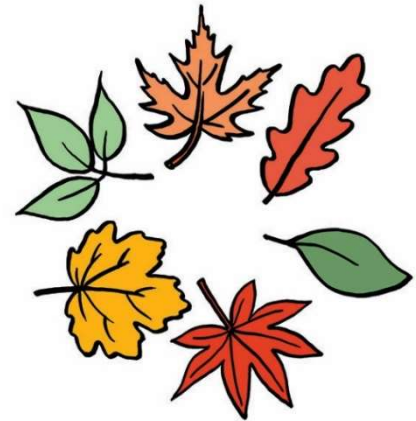

HERFST – tips om taal en communicatie te stimuleren

Jonge kinderen leren taal in interactie met andere mensen. Zelf ervaren is daarbij heel belangrijk. Peuters en kleuters leren de wereld kennen door alles wat zij zien, horen, voelen, ruiken, proeven. Door taal te koppelen aan die ervaringen wordt de kennis over de wereld en de woordenschat van een kind groter. Bij de behandeling van jonge kinderen met een (vermoedelijke) taalontwikkelingsstoornis (TOS) maken we veel gebruik van het zelf ervaren en van het toevoegen van taal aan die ervaringen. Maar ook kinderen zonder kenmerken van een TOS kunnen hier van profiteren. De herfst biedt volop kansen om aan de slag te gaan met taalstimulering.

©I.s.m. Iris Boter en Koninklijke Kentalis

Neem kinderen mee naar buiten om de bomen te bekijken, blaadjes te zoeken en om de wind en de regen te voelen. Misschien zien jullie ook wel paddenstoelen en spinnenwebben! Vergeet niet om regenlaarzen aan te doen!

Naast het ervaren is het ook belangrijk dat we woorden geven aan alles wat we beleven. Probeer zo veel mogelijk te benoemen. Bijvoorbeeld als je op de fiets zit, kun je benoemen dat je de wind voelt waaien of als je langs een boom loopt kun je benoemen wat je ziet: de stam, een tak, blaadjes, een mier, een dennenappel, enz. Laat kinderen dingen verzamelen: eikels, kastanjes, takken, mos, en maak daarmee een herfsttafel. Je kunt dan benoemen wat er op de herfsttafel ligt en de kinderen kunnen er over vertellen. Samen liedjes zingen of voorlezen helpen ook om woorden terug te laten komen. Kinderen die veel worden voorgelezen groeien in taalvaardigheid en hebben meer leesplezier. Praat met kinderen over het verhaal en over de tekeningen in het boek. Door het stellen van vragen laat je kinderen nadenken over wat er gebeurt. Op die manier oefenen kinderen om zelf te vertellen. Dit is goed voor de woordenschat van een kind, voor het maken van zinnen en voor het verhaalbegrip (wat gebeurt er en waarom?).

Hieronder volgen suggesties voor activiteiten die je met kinderen kunt doen en boekjes die je met hen kunt lezen. De activiteiten zijn gegroepeerd rond een aantal kernwoorden. De activiteiten zorgen er voor dat deze kernwoorden veel aan bod komen. Dat helpt bij het leren van taal: doordat kinderen de woorden vaak horen, leren zij een woord te koppelen aan een ervaring.

1: het bos, de boom, de tak, het blaadje

- Ga met de kinderen naar een bos of een plek met een of meer grote bomen. Bekijk de boom samen met de kinderen en verzamel daar blaadjes en takjes.
- Maak met de kinderen een boom op een groot vel papier, eventueel met de gevonden blaadjes en takjes. Je kunt ook een boom verven of kleuren.
- Veeg samen met de kinderen de blaadjes in de tuin of op de stoep bij elkaar.

Boekjes die bij deze woorden passen zijn:

- Jules in het bos
- Karel in de herfst
- Anna en de herfst
- Bobbi naar het bos
- Bobbi in de herfst

2: de regen, de zon, nat, droog, de paraplu, de regenjas, de laarzen

- Ga met de kinderen wandelen in de regen met een regenjas, laarzen en/of paraplu. Laat de kinderen ook even zonder paraplu lopen. Wordt hij/zij nat?
- Maak met de kinderen regen in bad of onder de douche met een plantenspuit, gieter of bakje met gaatjes erin.
- Bekijk iedere ochtend met de kinderen wat voor weer het is en of de regenjas aan moet.
- Zing met de kinderen het liedje: 'het regen, het regent' (Youtube: https://www.youtube.com/watch?v=6k1-U8r_Exo).

Boekjes die bij deze woorden passen zijn:

- Jules in het bos
- Egeltje in de regen

3: de wind, waaien, het waait niet; er is geen wind, het waait een beetje; er is een beetje wind, het waait hard; er is veel wind

- Wandel buiten een stukje met de kinderen en voel: Waait het? Waait het hard? Een beetje? Of waait het niet?
- Wanneer het hard waait kun je gaan vliegeren met de kinderen.
- Gooi buiten blaadjes in de lucht met de kinderen, waaien ze weg?
- Maak binnen wind met de ventilator en laat blaadjes wegwaaien. Laat de kinderen er ook voor staan. Wat gebeurt er?

4: de paddenstoel, rood, wit, de stippen, op de grond, kijken, niet aanraken

- Ga met de kinderen naar het bos of een andere plek waar paddenstoelen staan. Zoek en bekijk met de kinderen de paddenstoelen. Leg uit dat de kinderen de paddenstoelen niet aan mogen raken.
- Zing met de kinderen het liedje: 'op een grote paddenstoel' (Youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=rh75upe4sOM>).
- Teken en verf met de kinderen paddenstoelen. Laat uw kind met vingerverf stippen maken.

5: de spin, de spin maakt een web, de spin vangt een vliegje, de spin eet het vliegje op

- Zoek en bekijk buiten met de kinderen een spin en een spinnenweb.
- Zing het liedje 'de spin wiedewin' (Youtube: https://www.youtube.com/watch?v=0C_HED6hJuQ).

Een boekje dat bij deze woorden past is:

- De spin die het te druk had